

Dojmy z mé cesty v Evropě.

Píše L. J. Horyněcký.

ZVÍKOV.

Pokračování.

Stojíme na věkovité laťě a pohlíme v kraj ten, plný divoké romantiky. Hrad stojí na poloostrově, na temeni hrubých a příkrých skal, jež se stran omývají šumné vlnky dvou tek a sice na straně východní Vitavy a na západní Otavy, podávající si svá stříbrná ramena a snoubíce se na straně severní, aby jako dvě nerozlučné družky spěly pospolité tam k matičce Praze a pak dále a dále k moři. Na protější břehu na temeni vysoké hory sedí jako orel malá osada Varta. Odtud za stará střežen byl hrad panskou čeledí. Až Zvíkov stojí na skále vysoké, přece proti se všech stran obklopujícím jej vrchům a lesům, jest jaksi v nížině a proto střežen byl z temene východní hory, odkud viděti jest daleko široko do kraje. Odtud nese také vesnička ona jméno Varta. Odtud dávano první znamená stráž na hradech a tato pak vykonala ostatní. Hrad považován téměř za nepřístupný. Než co nelovdy zhrané, to na něm vykonal zub času a vandalský liš.

Tak na př. nad vchodem do rytířské dvorany nalezalo se ještě v roce 1866 skvostné sousoší sádrové, památka to vzácná, nemalé ceny umělecké. A co se stalo? Prusové, vlastně Bavoráci, vracejíce se tudy nazpět z bojiště v hradě se ubytovali a některý z nich ulemiv kousek z onoho sousoší, shledal, že jest to znamenitý prostředek k čištění zbraní. Jeho příklad následovali ostatní vojáci a vzácné sousoší bylo z více jak poloviny zničeno, tak že z něho neostal než spodek.

Svou polohou je Zvíkov místo, jaká již v dobách předhistorických sloužila k zakládání hradů; k nepřístupnému, od přírody již nevydatnější chráněnému sídlu jako by stvořené. Na jedné straně obemývá jej v polokruhu Otava, na druhé Vitava a třetí strana, jižní, na které Zvíkov úzkým pruhem souvisí s pevným pozadím, chráněna jest hlubokou roklinou v žulovém skalisku schválně vyhloubenou. O ní jihu přes roklinu tu vede dlouhý kamenný most na šesti obloucích spočívající, který druhdy padacím mostem spojen byl s hlavní bránou Zvíkovskou. Na pravo podle druhé brány, na straně Vltavské, strání 34 metry vysoká strážní věž, která zvláštním tvarem svým — v půdorysu uvnitř jsou kulatá, jeví se zevně okrouhlá, směrem k hradu a k jihu vybíhá v ostrý uhel — podobá se velmi strážní věži v hradu kdysi pánu Bavorů ze Strakonice, známé tam pod jménem "rumpál". Po úzkých točících schodech vylezeme nahoru do strážnice, kde dosud zachován jest letopisec 1497 a opravený znak pětileté ríše a labutě spříbuzených to rodin Rožmberků a Švamberků. Dolejšek věže sloužil za hládomoru a když r. 1812 po velkých obtížích podařilo se dole prokopati otvor, nalezeny tu lidské hnáty, jakož i kosti maderů a jiných dravců.

Z hradní dvorany jest rozkošná výhledka na snoubení se řek, které šumí a kypí dále v topasovém nádechu svém, tu volně, tam v hbitém chvatu v stříbrných pečejích. Kdežto voda Vitavy jest žlutavě zelenou, má Otava voda barvy topasové. Malby v sále na pavlůnu pochází ze 14. a 15. a 16. století. Ze sálu onoho přes paviče a schody vejdem na známou věž Markomanku.

Tu to věž, jak jsem byl zprvu pohlídnul, jest čtverhranná a každá strana má 18 kroků a ve vě-

ži té schována byla česká koruna r. 1248 za sporu o ní mezi králem Václavem I. a jeho synem Přemyslem Otakarem. Visela na třičlakovém silném řetězu, který dosud jest zde ukázan. Odtud pak nino jiné zřeme velké nálovi, kde odbývaly se turnaje, trosky bývalých obydlí hradní čeledi, posádky a konfren. V levo od brány vypíná se opět věž, 22 metry vysoká věž, do níž však nelze tak snadno vniknouti a komu se to podařilo vpravuje, že zít tam hromada lidských kostí a kamenné sedátko pro věžač...

Bývaly to smutné doby v pochmurném středověku. Pánovi nepohodlný člověk byl jedlaodně vyvečen na vrch věže, spuštěn dolů, kde v hrozných mukách v hladu a žíznivosti zabýnul. A takové lidomorny naleznete na každém t m starém hradě v Čechách.

Pod hradem jsou ve skalách vytesané velké sklepy, v nichž za stará chováno víno, medovina a ukládána zvěřina. Na straně byla velká ovocná zahrada, která z části až naše doby se zachovala a pěkné stromoví hojnost nese ovoce. Pod hradem zrovna pod zahradami nalezá se starý zvětralý, ale dosud ve své klapající mlyn, několik chatrčí, trosky starých zdí a malý kostelík sv. Mikuláše, navzdor jeho 600 let již dosti zachovalý. To vše de hromady zove se jako všude jinde Podhradí.

Na pravém břehu Vitavy jest přívos a nová telegrafní stanice, spojující Zvíkov s Orlikem.

O založení Zvíkova kolují různé pověsti, z nichž dochází nejvíce víry báje Hájkova, ačkoli Hájek prohlašován jest za toho největšího lháře-kronikáře.

V kronice Hájkově čteme:

"V dávných dobách zamiloval se jistý vladyka do dcery českého vévody (krále). Oba se smluvili, a přesvědčení, že místa dost dvěma milencům malá chaloupka dá," přelhi do pustých krajín co nejdále od Vyšehradu a žili v lesním úkrytu v místech nynějšího Zvíkova. Po letech teprv zabloudiv vévoda do končin těch a pronásleduje jelena setkal se v pustém lese s dvěma krásnými dívkami, jež před ním daly se na útek. Hledaje jejich stopu, nalezl ji v chatě, kde setkal se i se svou decerou — odpustil jí i vladykovi a postavil jim Zvíkov, jelikož oba prosili, aby je nechal na místě, kde v lásce byli si zvykli."

Hrad Zvíkov jest ale původu mnohem staršího, o čemž svědčí, jak zprvu řečeno, věž Markomanka z 3. století před Kr., kdežto přechod Čechů spadá teprve do let 278 a založení dynastie Přemyslovců do VIII. století.

Než takové "jelenové historky" vyprsvují se zároveň o sv. Prokopa, Ivanu, sv. Genově, ano i o Karlových Várech.

Však již v dávných dobách učiněný zápis uvádí jej jako hrad zemský a r. 1238 vzpomíná se tu puhrabí Konrad na Zvíkově a odté doby hraje důležitou úlohu v dějinách českých. Roku 1247 nechal jej Václav I. znoven zříditi a dobře opevniti. Roku 1285 obléhl zde Závís z Falkensteinu nepřítel svého, puhrabího pána z Janovic a přinutil ho hladem, aby se vzdal. Zvíkov pak přišel ve správu mocného rodu Bavorů ze Strakonice, přivřenců Závísových. Po vymření Přemyslovců zavražděním Václava III. 3. srpna 1306 v Olomouci při Jindřichu Korutanském vzdorovali Bavorové králi Rudolfovi, zvanému král Kaše. Když teuto r. 1306 proti ním vytrhl a pod Horažďovicemi úplavící zemeř, docílil toho, že Jindřich z Rožmberka na Bavorovy, klamně předstřeje smír s králem, že mu Zvíkov vydal. Za jeho nástupce Petra z Rožmberka hodáno bylo zde slavně shro-

mážděni 2. února 1318 a českým panstvím smlouva na vzder proti králi Janovi. Za Karla IV. připsal Zvíkov opět koruně a dle jeho nařízení vládně k hradům, které nikly od koruny odpadnouti neměly. R. 1429 obléhl ho Táboři společně s vojsky Píseckými, Klatovskými a Sušickými a nemožence li, d dítěti, vešli v smlouvu s Kmatou Kaplířem ze Sulevce. V r. 1436 vykoupil hrad od Kmaty z rozkazu císaře Zikmunda Oldřich z Rožmberka a uváděl se v jeho držení. Rožmberkové drželi hrad i za Jiřka Poděbradského do r. 1473, kdy postoupen byl Bohuslavu ze Švamberka, jenž pojal za manželku Ludmilu Rožmberskou; za vlády Švamberku viděl Zvíkov své nejslavnější dny.

Smutný osud stihl Zvíkov 10 bitvě bělohorské r. 1623. Zvíkov oblehnut byl brannou mocí Maradasovou a po hrdiněm odporu a marném čekání na posilu, vzdal se Křištof ze Švamberka vtězi.

Švamberkovi byly veškery jeho statky prodány a Zvíkov předán Adamovi ze Šternberka za 67.993 kop gr. a od něho přešel na kn. Eggenberga a od r. 1710 přešel ve vlastnictví rodu knížat Schwarzberga, v jehož držení uležela se až dosud a jest nyní značným nákladem opravován. Vše co jest opravováno, musí býti tak jak původně to bývalo.

"Osvěta" omazská, jak se děláme v "Bee" a "Pokroku Západu" po zuřivém zápase její košeráků doklepal a přešla do rukou Národní Tiskárny, v jejímž čele stojí p. Jan Rosický. Ona sice patila mu už od doby, kdy hrozilo jí zavření pro dluh St. Paulské banky v obnosu \$600 s několikaletými úroky. "Květy Americké", které již od počátku se nevyplácely, taktéž zanikly a p. R. spojiv dva tyto krachy dohromady, bude pokračovati ve vydávání čistě demokraticko-pedagogického časopisu s panáčkem, totiž prý ilustrovaného. Že došlo k tomu teprve nyní, dlužno příčinu hledati v tom, že p. R. prodal před třemi lety černé republikánský Pokrok Západu se vším svým republikánským přesvědčením a zásadami a že se zavázal po tři roky žánadu politického časopisu nevýdávat. Čas ten nyní vypršel a jelikož kočka chytá včelky myši, chňapí pan R. tonoucí Osvětu, která chudák ve smrtelném zápase zuřivě ponás a Pokroku Západu chňapala. Nu, báh ji odpusť! Já viděl jedinou psa, který ve smrtelném zápase překous šroubovák! Osvěta z prvního místa založena byla, jak se říká, na vodě, za peníze od různých lidí sehané a pod různými sliby loudně, z nichž mnozí nedostali nazpět nic, jini sotva třetinu. Tak jistý občan v Crete, který nechal na sobě vymámit \$100, byl rád, že dostal nazpět \$35, jiný dostal za \$300, 135, leč většina nedostala nic. To shlíti různí profesori a manageri, kteří seznávají, že loř tone, sebrali co se dalo a — vypřáhli Závís český časopis, co jich kdy v Americe bylo, nesfázil se k tak sprostým štvanicím osobním a tak nízkému zákeřnictví, ba přim banditství, jako tento plátek. Po celý čas smučel jeho existence bylo jedinou snahou jeho činiti existenci tohoto listu, k čemuž žádný prostředek nebyl čistě této chasě dosti špatným, aby se ho nebyla chopila. Autlawové, všelijaké zvětralé existence, usvědčené zločejové a kriminálníci byli tu dost dobří k jich účelům. Ale my jsme tu dosud. Nikoho jsme neokradli ani nezkrátili a až nás jednou život novinářský unaší a omrzí, zanecháme jej dobrovolně, aniž bychom si maseli vlastní, i když vložit pravaz na hrdlo. Co je to smutné, musí-li někdo položiti nos na bris a ještě si k tomu sám t čít.

**Národní Vystavení
č. 120 Z. C. B. J.
VE SWANTON, NEB.**

u pořádá na staré farmě Fitlově u Swanton

v neděli, 9. srpna

Velký občinkový výlet.

K němuž se krajané a všechny bratrské i sesterské lády active zvon. O občestvení a pohodlí výletníků jest postaráno. V úctě každého zve
Pořádající výbor.
V páda nepřítelového počasí odloží se výlet na 16. srpna 1907.
Kapela Páskova

"Dempster Steel" IMPROVED WINDMILL

N. jvhodnější doba k vyřezání o konci větrníku než lo koupíte.

MADE BY
DEMPSTER MILL MFG. CO.
All the Latest Improvements
Interchangeable Bearings
Built for Durability
Factory: BEATRICE, NEB.

A zda koupíte svyetoznámý **DEMPSTER** budete ušetřeni všeho přemýšlení v budoucnosti. Větrníky velikosti 6, 8, 10, 12 a 16 stop.
Jsou hotoveny trvanlivě a pevně ku každodenní činnosti.....
Prodávají se se zárukou u

Buck's Shimmonek and Son

Josef Triska
převzal známý hostinec
B. & M. Starý CORN CRIB

My čepujeme v celém státě oblíbený Storzův ležák. My máme na skladě ty nejlepší vína a likery a prodá váme je pro domácnost za nejnižší ceny.
U nás schází se vždy příjemná společnost.
Obsluha věly vzorná. O hojnou přízeň žádají

JOSEF TRISKA

Kdo chcete nalezti věly dobrou společnost, chutné zákusky po celý den, řízný ležák od ledu, likery, vína, jemné doutníky, navštivte v novém jejich

**CORN CRIBU
TVRZE A POSPISLA.**

Importovaná vína a likery v malém i velkém za ceny nejnižší, všeho druhu pivo láhvové atd.
Nejlepší místnost v městě.

Tvrz & Pospisil.

Farmy na prodej.
Mám na prodej statky a pěkného pozemku v Beatrice Co., Kas. pouze 1 milie od městečka Wayne. Stavby studánky a v nejlepšímu pořádku a pozemek úrodný. Cena \$2500; polovina při koupi a polovina na splátky na 5 roků nebo i více na 6 procent úroky. Přihláška na prodej jest, že majitel jsa u věku pokročilém douhá děti pozemek obdělávati.
20 akry na Turkey Creeku 4 milie jižně od Wilber. Pozemek úrodný a stavby slunné. Cena \$13 000.
Při sekce pozemku 6 milie západně od Tobias, můžete koupiti za \$11 500. Většinou pozemek k novu dobytka. Mnoho slujech věších a menších farem, jakož i domů a lotů ve Wilber máno stálo na prodej. Vypláti se vám se mnou se poraditi než někdo koupiti

JAN F. SPIRK,
Wilber, Neb.

Soudní dražba.
Na základě soudního rozkazu ze dne 26. května 1903 ve sporu Stan. Melzra proti Václavu Flaškovi a ostatním, budou níže psaní soudní ustanovení vykonávatelem prodávati dne 14. srpna 1903 v 1 hod. odp. pi sd soudní budovou ve Wilber v cestě veřejně dražby pozemek popsany jako : východní polovina od se erovýchodní čtvrté sekce 32, township 5 sev. od ranče 4 a východně od 6 polečníku, za hotové tomu, kdo nejvíce podá. Dražba zahájena bude v hodině po určité době.

**J. W. SHABATA
T. A. SAWYER
F. J. SADLER** vykonávateři

Wilber BREWERY Co.
Vyrábí nejlepší, pravý český, všeobecně oblíbený došlý a uznauý **Ležák**

Pivovar náš opatřen jest dokonalými stroji. Vreňní sládek jest známý odborník a v našem pivovaru používáno jest k výrobě piva, toho nejlepšího materialu.

Naše pivo čepuje se

v Opera Housu Paska a Práchy,
Fictum a Anderl. Borecký a Mareš, J. Steiner
Tvrz a Pospisil ve Wilber, Jos. Dvořák
Pleasant Hill, atd.
Frank Rychtářk, E. J. Špírk, F. W. Beck, majitelové

Pivovar v Crete.

F. J. KOBES, majitel.

Tímto dovoluji si oznámiti ct. veřejnosti, že můj pivovar jest nyní dohotoven a opatřen těmi nejlepšími stroji. Nesetřil jsem nákladu ani práce a zřídil pivovar tak moderně, jak to bylo, jen možno. Pivo mé není k překonání. Je zdravé, čisté a chutné, vařené pouze ze sladu a chmele a kdo ho jednou okusi, musí doznat, že rovná se plzeňskému. Máje sám dlouholetou zkušenost v oboru tom, nejsem nucen spolehati se na neznámého člověka, dnes tu a zítra tam. Pivo k dostání od osmičky až do suda v pivovaru i v hostincích u Braver & Kersenbrack, Dédie & Wauček a Wm. Rall.

Spolehaje na další osvědčenon přízeň trvám v uctě

F. J. KOBES,
majitel pivovaru v Crete, Neb

STORZ BREWING COMPANY
OMA HA, NEB.

Pivo v lahvič: Blue Ribbon, Elite Export, Viena Export, Family Export

Pivo v soudkách: Export, Standard, Mnichovské, Hoffbrau

Nejmodernější pivovar na celém západě, opatřen všemi nejnovějšími pivovarnickými stroji. Artézská, 800 stop hluboká studně, hází půl milionů galonů vody denně. Voda tato jest čistá, prostá všech škodlivých mikrobb, proto jest pivo naše nezádravějším pivem v Americe a co takové bylo vyznamenáno státním národohospodářským výbozem zvláštním diplomem ze dne 10. září 1896 a pak zlatou medaili. Roční výroba 200 000 sudů.
Pivo naše čepuje se v následujících hostincích: ŠASEK & PLÁČEK, TRISKA A CVACH.

Severovy léky

Severův Silitel srdce
Severova ŽALUDEČNÍ HOŘKÁ
Severův Tišitel dětí

rychle působí na srdeční vady, vodnatost, slabost, těsnost, nepravilný ceh, nvaly mlčob, síly a vzpružuje celou soustavu.

Cena \$1.00.

SEVEROVY PRAŠKY — proti BOLESTEM HLAVY A NEURALGII

působí rychle a trvale ve všech případech bolesti hlavy a neuralgie, v bolestech zubních a zánětlivých každou hodnosti. Nemají zhoňbuho účinku na oběh krve. Cena 25 ct.

Na prodej ve všech lékárnách a obchodech s léky.

W. J. SEVERA
CEDAR RAPIDS, IOWA